KRISTU QASSIS IL-KBIR KOLLU ĦNIENA

Mons. Lawrenz Sciberras

"Għax aħna ma għandniex qassis il-kbir li ma jistax jagħder id-dgħufija tagħna, imma għandna wieħed li kien imġarrab bħalna f'kollox, minbarra d-dnub. Ħa nersqu, mela, b'qalbna qawwija lejn it-tron tal-grazzja, biex naqilgħu ħniena u nsibu f'waqtha l-grazzja li neħtieġu" (Lhud 4,15-16).

Fil-kap 4,14 l-awtur tal-ittra lil-Lhud jikkonkludi l-kontemplazzjoni dwar Kristu gglorifikat dehen ta' fidi: "Mela meta aħna għandna l-qassis il-kbir, li hu tassew kbir, qassis li daħal fis-smewwiet, Ġesù, Bin Alla, ħa nżommu sħiħa l-fidi tagħna u nistqarruha". Ġesù huwa l-Iben ta' Alla gglorifikat, issa li qam rebbieħ mill-mewt, għamel il-mogħdija vera, mimli fidi, mela aħna wkoll għandu jkollna fidi FIH. Fidi li ma tistax titqarraq għaliex mibnija fuq il-ġebla tax-xewka li huwa Kristu. Fil-vers ta' wara, l-awtur isemmi l-kwalità l-oħra saċerdotali. Naraw dan kemm huwa veru.

Żewġ kwalitajiet saċerdotali fi Kristu

Kristu dehen ta' fidi għandu dritt għal fidi tagħna. Kristu ħanin iqanqal il-fiduċja sħiħa tagħna fiH. Kieku Kristu qassis il-Kbir kien biss fis-sema, aħna stajna niddubitaw u forsi nibżgħu wkoll nersqu LejH; u dan għaliex wisq 'il bogħod, kif ukoll niddubitaw li jifhimna. Iżda dan mhux hekk. Kristu huwa wkoll qassis ħanin, mimli għajnuna lejn il-midinbin; dejjem jixtieq li jgħinna! Huwa wieħed bħalna li libes l-umanità bħal dik tagħna.

L-awtur jippreżenta lil Kristu mimli sentimenti ta' ħniena lejn l-umanità. Din mhix kwistjoni ta' sentiment superfiċjali, imma hija kapaċità vera li Ġesù ġabha mill-esperjenza personali tat-tbatija tiegħu. L-awtur ried iwassalna biex nifmhu tassew kemm huwa meħtieġ li huwa stess ikun sofra! Ġesù jaf jagħder u jħenn għaliex huwa stess għadda u ġie ppruvat minn dan kollu. Sa minn twelidu, Ġesù ġarrab il-FAQAR, l-abbandun; wara ġarrab il-ġuħ, l-għatx, l-għeja, l-oppożizzjoni, il-kontrarjitajiet, it-tradiment, il-kundanna inġusta, u s-salib. Minħabba dan kollu, huwa akkwista kapaċità straordinarja biex iħenn u jagħder lil "ħutu" bnedmin.

Nuqqas ta' mogħdrija u ħniena

Il-ħniena ta' Alla matul żmien it-Testment il-Qadim dehret f'diversi okkażjonijiet, però din kien jonqosha xi ħaġa: dik li l-ħniena tidher f'xi qalb ta' bniedem, li ġabha minħabba l-esperjenzi tat-tbatija. Kristu issa ta lil din il-ħniena ta' Alla dimensjoni differenti, waħda kommoventi u ta' konfort għalina l-bnedmin. Ħniena li tibnik quddiem kull kwalità ta' raġunar iebes ġej minn naħa tad-dinja.

Dejjem taħt dan l-aspett wieħed jista' jinnota differenza qawwija ma' ċerti drawwiet qodma dwar is-saċerdozju. Fit-Testment il-Qadim hemm ċerti ġrajjiet li jitolbu mill-qassis mhux le ħniena, imma severità u ħruxija fil-konfront tal-bniedem midneb, mela tal-bniedem għadu ta' Alla. It-T.Q. kien għad ma għandux b'mod sħiħ l-idea tas-saċerdot bħala medjatur ta' mogħdrija u ħniena, imma kien iħares biss lejh bħala wieħed marbut **esklussivament u biss mal-idea tal-kult.** Il-qassis kien imħasseb biss dwar ir-relazzjoni tiegħu ma' Alla. U sabiex jagħmel dan

kien hemm bżonn li l-qassis ikun **f'opposizzjoni deċisiva u ħarxa kontra l-midinbin.** Mill-ewwel daqqa ta' għajn dan jidher li kien loġiku. Imma ma setax ikun li fl-istess waqt tkun għal Alla u ma' Alla, kif ukoll mal-għedewwa tiegħu.

Żewġ eżempji

Dan it-tagħrif ifakkarna fi ġrajja li qiegħda fil-ktieb ta' l-Eżodu proprju fil-mument tat-twaqqif tas-saċerdozju levitiku. Il-poplu telaq u waqa' fl-idolatrija tal-għoġol tad-deheb. Mosè niżel minn fuq is-Sinaj, u sejjaħ ħdejh lil dawk kollha li kienu fuq in-naħa ta' Alla. Resqu lejn Mosè l-Leviti kollha. F'dak il-waqt stess Mosè ordnalhom: "Ħa jieħu kull wieħed is-sejf tiegħu u jitħażżem bih. Aqsmu u erġgħu aqsmu l-kamp minn naħa għal oħra, minn bieb għal bieb u oqtlu kull wieħed, mqar lil ħuh, lil ħabibu, lil ġaru". (Eż 32,27). Din kienet ordni tassew bla qalb u ta' kefrija fl-ogħla grad tagħha. Ordni li tnissel u tbejjet vendetta dejjem u kullimkien. Hekk kien iż-żmien tat-Testment il-Qadim.

Il-Leviti komplew sal-aħħar dik l-ordni **billi qatlu tlitt elef ruħ.** Mosè jiddikjara li b'hekk ulied Levi kienu kisbu s-saċerdozju. "Illum intom ikkonsagrajtu rwieħkom lil Mulej u lil ħutkom; u ġbidtu llum il-barka fuqkom" (Eż 32,29).

Ġrajja oħra u li forsi hija anqas krudila qiegħda fil-kapitlu 25 tal-Ktieb tan-Numri. Levita jismu Fineħas, ħakem Iżraelita qed jidneb ma' mara Medjanita, mela idolatrija fil-beraħ. Il-levita qabad ix-xabla u b'daqqa waħda qatilhom it-tnejn li huma. Dan hekk ukoll ħa l-wegħda tas-saċerdozju dejjiemi għall-familja tiegħu. (Num 25, 6-12) "U jkun għalih u għal nislu warajh il-patt tas-saċerdozju għal dejjem għaliex kien għajjur għal Alla tiegħu, u patta għal ulied Iżrael" (Num 25,13).

Is-saċerdozju ta' Kristu.

Minn dawn iż-żewġ ġrajjiet tat-Testment il-Qadim wieħed jasal biex jifhem

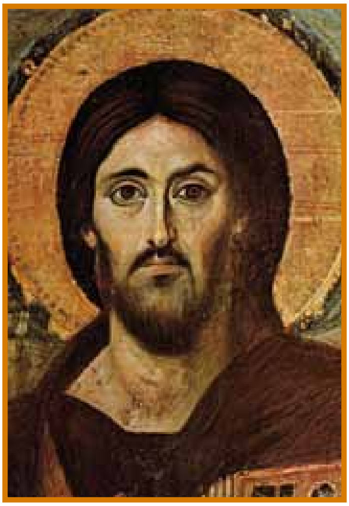

kemm huwa differenti s-saċerdozju ta' Kristu, is-saċerdozju tal-Patt il-Ġdid. Minflok ma jeżiġi kastigi ħorox kontra l-midinbin, Ġesù saċerdot talab ħniena bla limiti. Ġesù ma sarx saċerdot billi xeħet fuqna midinbin kastigi ħorox, imma bil-maqlub, huwa qasam magħna din l-istess xorti miżera kawża tad-dnub. Hekk Ġesù wera bil-qawwa kollha **l-ħniena infinita saċerdotali** tiegħu. Din il-bidla li ġab Ġesù, diġà dehret qabel il-passjoni fil-ħajja pubblika kollha tiegħu.

Difatti Ġesù aċċetta li jiekol magħhom, tant li b'mod ironiku bdew isejħulu "ħabib tal-pubblikani u tal-midinbin" (Mt 9, 11; Lq 7,34). Għal kritika ħarxa li kienu jagħmlulu dawk ta' madwaru minħabba din l-imġiba tiegħu, Ġesù kien iweġibhom hekk: "Morru mela tgħallmu x'jiġifieri, 'Ħniena rrid, u mhux sagrifiċċju'; għax mhux lill-ġusti ġejt insejjaħ, iżda lill-midinbin" (Mt 9,13; Lq 7,34) Ġesù hawn qed jagħmel riferenza għas-sagrifiċċji ritwali u għal kull forma oħra ta' debħa.

Ġesu jitħassar u jħenn għan-nies

Il-ministeru kollu ta' Ġesù kien wieħed ta' ĦNIENA lejn il-morda, il-foqra, l-imxajtna, iż-żgħar, l-abbandunati; u fuq kollox lejn il-midinbin. Il-Vanġeli Sinottiċi jikkaratterizzaw din l-imġiba ta' Ġesù billi jużaw verb ġej min-nom *splagchna*, li jfisser il-vixxeri, l-intern tal-bniedem, mela l-aktar parti sensittiva. Il-post forsi l-aktar sensittiv u li jbati. Fil-Bibbja dan il-verb ma jinstab imkien aktar b'din it-tifsira. Hekk juri t-tqanqil emozzjonali ta' "l-intern". Aħna ngħidu: il-qalb tiegħi tqanqlet, tikkommovi, tħassret.

a) Ġie wieħed imġiddem quddiem Ġesù u dan talbu bil-qawwa biex ifejqu: **"Mqanqal mill-ħniena**, Ġesù medd idu fuqu, messu u qallu: Irrid, kun imnaddaf" (Mk 1,41).

b) Żewġ għonja li joqogħdu Ġeriko ndunaw li Ġesù kien għaddej, dawn bdew jgħajtu: Bin David ikollok ħniena minna! **"Ġesù tħassarhom**, messilhom għajnejhom, u minnufih bdew jaraw" (Mt 20,34).

ċ) Ġesu kien fir-raħal żgħir ta' Najm u ra waħda armla miexja wara l-uniku iben tagħha li kien mejjet. "Kif raha **l-Mulej tħassarha**. Tibkix qalilha" (Lq 7,13). U Ġesù qajmilha lil binha.

d) F'diversi okkażjonijiet oħra, Ġesù ra l-folla u tqanqal: "Ra n-nies u **tħassarhom**, għax kienu mdejqa u mitluqa bħal ngħaġ bla ragħaj" (Mt 9,36).

e) F'okkażjoni oħra Ġesù reġa' għamel u rrepeta l-istess kliem u ġesti: "Ġesù sejjaħ lid-dixxipli tiegħu u qalilhom; **Nitħassarhom** lil dawn in-nies, għax ġa ilhom tlitt ijiem miegħi u ma għandhom xejn x'jieklu" (Mt 15,32).

Ġesù jerġa' jagħmel użu mill-istess verb, fejn juri l-ħniena, ukoll fil-parabboli. Hekk f'dik tas-Samaritan it-tajjeb: "Imma kien għaddej minn hemm wieħed Samaritan, wasal ħdejh, **rah u tħassru**" (Lq 10,33)

L-istess kliem jerġa' joħroġ fil-bieraħ fil-parabbola ta' l-Iben il-Ħali: Il-missier hekk kif ra l-ibnu ġej lura, imċerċer kif kien "**tħassru** u b'ġirja waħda mar inxteħet fuq għonqu u biesu" (Lq 15,20).

Dan huwa tassew l-atteġġjament ta' Ġesù l-qassis il-kbir tat-Testment il-Ġdid; wieħed ta' ħniena u mogħdrija lejn u ma' kulħadd.